

ГРАЖДАНСКОПРАВНИ НАУКИ

1. Когато измамата изхожда от трето лице, измаменото лице може да иска унищожението на договора:
  - а само ако при сключването му другата страна е знаела за измамата
  - б само ако при сключването му другата страна е знаела или не е могла да не знае за измамата
  - в в тригодишен срок от сключване на договора

2. Унищожаемият договор се потвърждава, когато страната, която има право да иска унищожението му, го изпълни:
  - а изцяло доброволно
  - б доброволно изцяло или отчасти
  - в доброволно изцяло или отчасти, като знае основанието за унищожаемостта му

3. Ако представителят и лицето, с което той договаря, се споразумеят във вреда на представлявания, договорът:
  - а произвежда действие за представлявания, освен ако веднага след узнаването за сключването му той не се противопостави
  - б не произвежда действие за представлявания
  - в произвежда действие за представлявания

4. Пълномощникът може да преупълномощи друго лице, ако:
  - а е овластен за това
  - б е овластен за това или преупълномощаването е станало необходимо за запазване интересите на упълномощителя
  - в преупълномощаването е станало необходимо за запазване интересите на упълномощителя и пълномощникът незабавно уведоми упълномощителя за преупълномощаването

5. При крайна необходимост:
  - а няма отговорност за вреди
  - б се дължи поправяне на причинените вреди
  - в се дължи поправяне на причинените вреди в половин размер

6. Всеки, който се е обогатил без основание за сметка на другото, дължи да му върне:
- а онова, което е получил без основание
  - б онова, с което се е обогатил
  - в онова, с което се е обогатил, до размера на обедняването
7. Когато се иска обезщетение вместо изпълнение, длъжникът може да предложи:
- а първоначално дължимото
  - б първоначално дължимото заедно с обезщетение за забава
  - в първоначално дължимото заедно с обезщетение за забава, ако кредиторът има още интерес от изпълнението
8. Ако неизпълнението се дължи и на обстоятелства, за които кредиторът е отговорен, съдът:
- а може да намали обезщетението или да освободи длъжника от отговорност
  - б може да намали обезщетението
  - в освобождава длъжника от отговорност
9. При двустранните договори, ако задължението на едната страна се погаси поради невъзможност за изпълнение:
- а всяка от страните може да развали договора
  - б страната, която може да изпълни договора, има право да го развали
  - в договорът се разваля по право
10. Не могат да се прихващат без съгласие на кредитора вземания, върху които:
- а не се допуска принудително изпълнение, вземания, породени от умишлени непозволени деяния, и вземания за данъци
  - б не се допуска принудително изпълнение, и вземания, породени от умишлени непозволени деяния
  - в не се допуска принудително изпълнение, и вземания за данъци
11. Ипотеката обезпечава вземането независимо от промените, които са станали в него, но само до размера:
- а на главницата, без лихвите и неустойките
  - б на главницата и лихвите
  - в на сумата, за която е извършено вписването

12. Договорът за продажба на наследство, в което има недвижими имоти, може да бъде противопоставен на трети лица:
- а само ако е извършен писмено
  - б само ако е вписан
  - в само ако е извършен писмено и подписите на договарящите са нотариално заверени
13. Добросъвестният владеец може да иска за подобренията, които е направил:
- а само по-малката сума измежду сумата на направените разноси и сумата, с която се е увеличила стойността на имота вследствие на тези подобрения
  - б сумата на направените разноси
  - в сумата, с която се е увеличила стойността на вещта вследствие на тези подобрения
14. Правото на собственост върху недвижим имот се изгубва:
- а ако собственикът не го владее 10 години или ако собственикът се откаже от него
  - б ако друг го придобие
  - в ако друг го придобие или ако собственикът се откаже от него
15. Владелецът, на когото вещта е предадена въз основа на предварителен договор, сключен със собственика на имота:
- а има право да задържи вещта до заплащане на подобренията и разноските, които е направил за запазване на вещта
  - б има право да задържи вещта до заплащане на подобренията
  - в няма право да задържи вещта
16. При смърт на съдружник в дружество с ограничена отговорност:
- а наследниците му по закон придобиват по наследство дружествените му дялове и стават по право съдружници в дружеството
  - б наследниците му по закон придобиват по наследство дружествените му дялове
  - в наследниците му по закон придобиват дружествените му дялове и стават съдружници в дружеството след решение на общото събрание на съдружниците

17. Капиталът на акционерно дружество може да се увеличи под условие, че акциите се закупят:
- а от определени лица по емисионната им стойност
  - б на определена цена
  - в от определени лица на определена цена
18. Ако по искане на ликвидатор на дружество с ограничена отговорност е вписано заличаване на дружеството в търговския регистър и по-късно се установи, че са необходими по-нататъшни действия за ликвидацията:
- а длъжностното лице по регистрацията към Агенцията по вписванията назначава по молба на заинтересувания досегашния или друг ликвидатор
  - б след успешно провеждане на иск за установяване недопустимост на вписаното обстоятелство за заличаване на дружеството длъжностното лице по регистрацията към Агенцията по вписванията назначава по молба на заинтересувания досегашния или друг ликвидатор
  - в тези действия не могат да се извършат, защото е вписано заличаване на дружеството в търговския регистър
19. Когато акционерно дружество е прекратено поради изтичане на срока, общото събрание на акционерите:
- а може да реши да се продължи дейността му
  - б може да реши да се продължи дейността му, ако не е започнало разпределение на имуществото
  - в не може да реши да се продължи дейността му
20. Изявлението по сключването, по изпълнението или по прекратяването на търговска сделка е нищожно, ако не е отправено:
- а в установената от страните форма
  - б в писмена форма
  - в в установената от закона или от страните форма
21. Търговска сделка, сключена между търговци, не може да се унищожава поради:
- а измама, грешка, крайна нужда и явно неизгодни условия
  - б измама, крайна нужда и явно неизгодни условия
  - в крайна нужда и явно неизгодни условия

22. Когато едно лице сключи договор от името на търговец без представителна власт:
- а се смята, че търговецът потвърждава договора, ако не се противопостави веднага след узнаването
  - б се смята, че търговецът потвърждава договора, ако не се противопостави в обичайно необходимия за това срок след узнаването
  - в договорът не произвежда действие за търговеца
23. Оспорване на заключение на вещо лице може да бъде направено:
- а до края на съдебното заседание, в което е прието заключението на вещото лице
  - б докато трае изслушването на вещото лице
  - в веднага след приключване на изслушването на вещото лице
24. Съдът може да постанови извършването на очна оставка при различия между:
- а показанията на свидетелите
  - б показанията на свидетелите и заключението на вещото лице
  - в между обясненията на страните
25. Искът се счита предявен в деня, в който исковата молба:
- а е изпратена по пощата
  - б постъпи в съда
  - в е предадена на куриерска служба
26. Ищецът може да измени основанието на своя иск:
- а в първото заседание за разглеждане на делото, ако с оглед защитата на ответника съдът прецени това за уместно
  - б до приключване на съдебното дирене в първата инстанция, ако с оглед защитата на ответника съдът прецени това за уместно
  - в до приключване на съдебното дирене в първата инстанция
27. Ищецът може да измени размера на предявения иск, както и да премине от установителен иск към осъдителен и обратно, до приключване на съдебното дирене:
- а в първата инстанция, ако с оглед защита на ответника съдът прецени това за уместно
  - б в първата инстанция, ако ответникът даде съгласие за това
  - в в първата инстанция

28. Страната, която има обратен иск срещу третото лице, може да го предяви за съвместно разглеждане:
- а в първото по делото открито заседание, след като съдът постанови определение, с което допуска третото лице
  - б в първото по делото открито заседание
  - в едновременно с искането за привличане на третото лице
29. Ако в течение на производството спорното право бъде прехвърлено върху друго:
- а делото следва своя ход между първоначалните страни
  - б делото следва своя ход между първоначалните страни и приобретателя на спорното право
  - в приобретателят на спорното право замества в производството по делото своя праводател
30. Изменение на иска чрез заменяне на някоя от страните с друго лице е допустимо при всяко положение на делото в първата инстанция със съгласие:
- а на двете страни
  - б на двете страни и на лицето, което встъпва като страна по делото
  - в на двете страни и на лицето, което встъпва като страна по делото, и ако съдът прецени, че заместването на страната няма значително да затрудни разглеждането на делото
31. Влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това:
- а дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца
  - б дали е извършено деянието и неговата противоправност
  - в дали е извършено деянието
32. Трето лице може да встъпи в делото, за да помага на една от страните, ако има интерес решението да бъде постановено в нейна полза:
- а до приключване на съдебното дирене в първата инстанция
  - б до приключване на първото заседание за разглеждане на делото
  - в до приключване на съдебното дирене във въззивната инстанция

33. Саморъчно завещание, което не съдържа датата, на която е съставено, е:
- а нищожно
  - б унищожяемо
  - в валидно
34. Низходящите на наследодателя, които са починали преди него или са недостойни, се заместват в наследяването по закон от своите низходящи:
- а без ограничение на степените
  - б до трета степен
  - в до шеста степен

НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИ НАУКИ

35. Деянието, извършено при крайна необходимост, не е:
- а извършено виновно
  - б общественостансно
  - в наказуемо
36. Случайното деяние не е:
- а извършено виновно
  - б общественостансно
  - в наказуемо
37. Деянието, извършено при оправдан стопански риск, не е:
- а извършено виновно
  - б общественостансно
  - в наказуемо
38. Деянието, извършено при превишаване пределите на неизбежната отбрана:
- а е общественостансно
  - б не е общественостансно
  - в не е наказуемо
39. На непълнолетните не може да бъде налагано наказание:
- а пробация
  - б глоба
  - в лишаване от свобода
40. При условното осъждане изпитателният срок не може да надвишава срока на наложеното наказание лишаване от свобода с повече от:
- а три години
  - б пет години
  - в две години

41. „Организирана престъпна група“ е структурирано трайно сдружение на три или повече лица с цел да вършат съгласувано в страната или чужбина:
- а престъпления
  - б тежки престъпления
  - в престъпления, за които е предвидено наказание лишаване от свобода повече от три години
42. Престъплението безстопанственост може да бъде извършено:
- а само умишлено
  - б само по непредпазливост
  - в както умишлено, така и по непредпазливост
43. Престъплението набедяване може да бъде извършено:
- а само умишлено
  - б само по непредпазливост
  - в както умишлено, така и по непредпазливост
44. Съдебните заседатели участват в първоинстанционното производство:
- а по всички дела
  - б само по делата за престъпления, за които се предвижда над 10 години лишаване от свобода
  - в само по делата за тежки престъпления
45. Съдебни заседатели участват:
- а само в първоинстанционното производство
  - б в първоинстанционното и въззивното производство
  - в във всички съдебни инстанции
46. Ако прокурорът образува производство за престъпление, което се преследва по тѣжба на пострадалия, пострадалият:
- а не може да участва в производството
  - б може да участва в производството като свидетел
  - в може да участва в производството като частен обвинител и граждански ищец

47. Когато деецът е лице с имунитет, наказателното производство се:
- а спира
  - б прекратява
  - в отлага
48. Когато за престъплението се предвижда наказание не по-малко от петнадесет години лишаване от свобода или друго по-тежко наказание, съставът на съда е:
- а един съдия и двама съдебни заседатели
  - б двама съдии и трима съдебни заседатели
  - в трима съдии и четирима съдебни заседатели
49. Споровете за подсъдност между районните съдилища се решават:
- а от окръжния съд
  - б от апелативния съд
  - в от Върховния касационен съд
50. Прокурорът може да предяви граждански иск в наказателния процес, когато:
- а пострадалият е малолетен
  - б пострадалият поради непълнолетие или физически недостатъци не може да защити своите права и законни интереси
  - в е ощетено търговско дружество с държавна собственост върху капитала
51. По отношение на непълнолетен обвиняем не може да се вземе мярка за неотклонение:
- а подписка
  - б задържане под стража
  - в надзор на родителите или попечителя
52. Мярката за неотклонение „домашен арест“ в досъдебното производство се взема от:
- а прокурора
  - б съда
  - в прокурора или следователя
53. Настаняването за изследване в психиатрично заведение в досъдебното производство се извършва от:
- а съответния първоинстанционен съд в състав от един съдия и двама съдебни заседатели
  - б съответния първоинстанционен съд в едноличен състав
  - в прокурора

54. Частен обвинител може да бъде:
- а само физическо лице
  - б както физическо, така и юридическо лице
  - в само юридическо лице
55. Граждански ответник може да бъде:
- а само физическо лице
  - б само юридическо лице
  - в както физическо, така и юридическо лице
56. Молбата за съвместно разглеждане на граждански иск в наказателния процес може да бъде:
- а само писмена
  - б само устна
  - в както писмена, така и устна
57. Упълномощаването на защитник пред съд може да стане:
- а само писмено
  - б както писмено, така и устно
  - в само устно
58. Когато интересите на малолетния или непълнолетния пострадал и неговия родител, настойник или попечител са противоречиви, съответният орган му назначава:
- а защитник
  - б особен представител – адвокат
  - в повереник
59. В предмета на доказване не се включват:
- а причините и условията за извършване на престъплението
  - б характерът и размерът на вредите, причинени с деянието
  - в другите обстоятелства, които имат значение за отговорността на обвиняемия, включително и относно семейното и имущественото му положение

60. Отказът на прокурора да върне иззетите веществени доказателства в досъдебното производство:
- а не подлежи на обжалване
  - б се обжалва пред съответния първоинстанционен съд, който се произнася еднолично в закрито заседание
  - в се обжалва пред съответния първоинстанционен съд, който се произнася с участието на прокурора и жалбоподателя
61. Непосредствено преди да се извърши разпознаване, се извършва:
- а оглед
  - б разпит на разпознаващия
  - в разпит на разпознавания
62. Искането пред съда за използване на специални разузнавателни средства по досъдебно производство се прави от:
- а разследващия орган
  - б прокурора
  - в наблюдаващия прокурор
63. Не е страна в процеса:
- а повереникът
  - б защитникът
  - в гражданският ответник
64. Запасен съдия или съдебен заседател се назначава, когато:
- а делото представлява правна и фактическа сложност
  - б делото е срещу множество подсъдими
  - в разглеждането на делото изисква продължително време
65. Когато обвиняемият е непълнолетен, при разпита му задължително участва:
- а родител
  - б защитник
  - в психолог

66. Съдебното заседание на въззивната инстанция:
- а във всички случаи може да протече без участието на защитник
  - б не може да протече без участието на защитник
  - в не може да протече без участието на защитник, когато участието на защитник е задължително по силата на закона
67. Участието на частния тъжител или на неговия повереник е задължително:
- а пред първата съдебна инстанция
  - б пред първата и въззивната инстанция
  - в пред всички съдебни инстанции
68. Съдебният протокол се подписва от:
- а председателя на съдебния състав
  - б секретаря на съдебния състав
  - в председателя на съдебния състав и секретаря
69. Във въззивната инстанция се допускат:
- а всички доказателства, които могат да бъдат събрани по предвидения в НПК ред
  - б само писмени доказателства
  - в само писмени и веществени доказателства
70. Не е касационно основание:
- а нарушението на закона
  - б непълнотата на доказателствата
  - в явната несправедливост на наказанието

Румен Петров притежавал апартамент, находящ се в гр. София, на ул. „Граф Игнатиев“ № 53, ет.1. На 12.03.2000 г. Румен Петров сключил предварителен договор за покупко-продажба на апартамент с Иван Тодоров, по силата на който му предал владението на апартамент. Иван Тодоров и съпругата му Дора Тодорова започнали да владеят апартамент от 12.03.2000 г. Румен Петров същата година заминал за САЩ, където започнал успешен бизнес.

На 18.03.2007 г. Иван Тодоров и Дора Тодорова се снабдили с нотариален акт за собственост на апартамент по обстоятелствена проверка за придобиване на недвижимия имот по давност и го продали на Явор Симеонов. Явор Симеонов имал нужда от пари и се обърнал с молба за заем към заложената къща „Заеми всякакви“. Заложната къща по занятие предоставяла парични заеми, обезпечени със залог върху движими вещи. От заложната къща се съгласили да дадат в заем на Явор Симеонов исканата сума, при условие че им прехвърли правото на собственост върху апартамент. Явор Симеонов се съгласил и на 20.04.2007 г. с договор за покупко-продажба прехвърлил правото на собственост върху апартамент на заложна къща „Заеми всякакви“, в който договор имало уговорка, че ако Явор Симеонов върне получената в заем сума в срок до 20.04.2008 г. ведно с договорената лихва, заложната къща се задължава да му прехвърли правото на собственост върху апартамент. При неизпълнение на задължението за връщане на заема с договорената лихва в срок до 20.04.2008 г., заложна къща „Заеми всякакви“ се освобождава от задължението да прехвърли правото на собственост върху апартамент на Явор Симеонов.

Явор Симеонов не могъл да върне заема в договорения срок, силно се притеснил от това обстоятелство, получил инфаркт и починал на 30.04.2008 г., като оставил наследници по закон – дъщеря Олга Симеонова и син Петър Симеонов.

Заложна къща „Заеми всякакви“ продала апартамент на Светла Анастасова в края на 2008 г. и в деня на продажбата било предадено и владението му.

През 2009 г., преглеждайки архива на покойния си баща, Олга и Петър Симеонови намерили нотариалния акт от 20.04.2007 г. Те предявили иск срещу Светла Анастасова, с който поискали от съда да приеме за установено, че са собственици на апартамент. По отношение на сключения от покойния им баща договор за покупко-продажба на апартамент ищите твърдели, че същият е нищожен. В първото по делото открито заседание Светла Анастасова оспорила иска, поискала да се привлече по делото като трето лице помагач заложна къща „Заеми всякакви“ и предявила обратен иск срещу заложната къща. Съдът уважил искането на Светла Анастасова и приел за съвместно разглеждане в производството по делото обратния иск.

През същата година Румен Петров се върнал от САЩ и като научил за поредицата от сделки с апартамент и за висящото в първа инстанция дело между Симеонови и Светла Анастасова, поискал да встъпи в делото, като предявил установителен иск, че е собственик на апартамент срещу ищите, и иск по чл. 108 от ЗС срещу ответника – че е собственик на апартамент и ответникът да бъде осъден да му предаде владението на същия. Съдът приел, че искането на Румен Петров е недопустимо, не уважил искането му за встъпване в делото и не приел за съвместно разглеждане предявените от него искове.

ВЪПРОСИ:

- 1. Иван Тодоров и съпругата му придобили ли са правото на собственост върху апартамент по давност?*
- 2. Търговска ли е сделката и действителен ли е договорът за покупко-продажба, сключен между Явор Симеонов и заложна къща „Заеми всякакви“, или е нищожен?*
- 3. След осъществяването на всички сделки кой е собственик на апартамент?*
- 4. Допустим ли е искът, който е предявен от Олга и Петър Симеонови?*
- 5. Правилно ли съдът е конституирал като трето лице помагач по делото заложна къща „Заеми всякакви“ и е приел за съвместно разглеждане предявения срещу заложната къща обратен иск?*
- 6. Допустимо ли е трето за процеса лице да встъпи в производството и да предяви иск срещу ищеца и ответника?*

Иван Стоянов и Красимир Рачев били приятели. Красимир Рачев бил заможен човек. Той се похвалил на Иван Стоянов, че си купил ценна картина на известен художник за 17 000 лв. Казал му също, че за първи път си купува морски пейзаж. По-късно Иван Стоянов гостувал на Красимир Рачев и видял къде е окачена картината.

Иван Стоянов решил да накара двама свои познати – Петър Христов и Свилен Иванов, да откраднат картината. Той им разказал за морския пейзаж и им предложил в подходящо време да извършат кражбата. Като разбрали, че картината струва 17 000 лв., те поискали да получат по 3000 лв. веднага след кражбата. В крайна сметка се договорили Иван Стоянов да им плати по 2000 лв., но да ги закара с личния си автомобил, да ги изчака пред дома на Красимир Рачев и да ги отведе бързо с автомобила от мястото на престъплението.

На 17.02.2009 г. Иван Стоянов узнал, че Красимир Рачев и съпругата му заминават на почивка. Той се уговорил с Петър Христов и Свилен Иванов да се срещнат на следващия ден в 22 часа, за да извършат кражбата. Обяснил им къде е окачена картината и им казал, че могат да счупят стъклото на верандата и веднага да се озоват до нея.

На 18.02.2009 г. тримата се срещнали. Иван Стоянов отвел с личния си автомобил Петър Христов и Свилен Иванов до дома на Красимир Рачев и им казал: „Чакам ви. Вземате картината, слизате долу и изчезвате“.

Двамата счупили стъклото на верандата, промъкнали се в жилището и взели картината. Неочаквано алармата не се задействала. Тогава двамата започнали да ровят по чекмеджетата и намерили две златни гривни. Разбрали се по-късно да си ги разделят.

Отишли при автомобила, предали картината на Иван Стоянов и получили от него по 2000 лева, без да му кажат за откраднатите гривни.

След кражбата било образувано досъдебно производство. Картината била иззета при претърсване, а гривните били предадени доброволно на органите на досъдебното производство от Петър Христов и Свилен Иванов. Експертизата установила, че картината е фалшификат и струва 3000 лв.

Гривната, която Петър Христов получил за себе си, струвала 1400 лв., а гривната, която получил Свилен Иванов – 800 лв.

ВЪПРОСИ:

- 1. Каква е правната квалификация на извършените престъпления?*
- 2. Какъв е размерът на предмета на престъплението, за който ще отговаря всеки от обвиняемите?*
- 3. Какво е правното значение на обстоятелството, че обвиняемите са считали, че картината струва 17 000 лв.?*
- 4. Какво е правното значение на обстоятелството, че Петър Христов и Свилен Иванов доброволно са предали гривните на органите на досъдебното производство?*
- 5. Задължително ли е участието на защитник за Иван Стоянов и Свилен Иванов, при положение че Петър Христов си е ангажирал защитник?*